

**Χαιρετισμός του Πρύτανη του Πανεπιστημίου
καθηγητή κ. Περικλή Α. Μήτκα**

Αγαπητές και Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Αγαπητέ Διονύση,

Φίλες και φίλοι,

Σας καλωσορίζουμε στην αποψινή τελετή επιτιμοποίησης του Διονύση Σαββόπουλου. Με πολλή χαρά, **νεανική χαρά θάλεγα**, και καθόλου συγκίνηση, υποδεχόμαστε έναν Θεσσαλονικιό, **αιώνιο φοιτητή μας**, που διέγραψε και διαγράφει λαμπρή πορεία στις καρδιές μας.

Αναρωτιέμαι τι μπορεί να πει ένας Πρύτανης για τον Σαββόπουλο στους φίλους και θαυμαστές του, που, **έτσι κι αλλιώς**, τα ξέρουν όλα. Εκλεκτοί συνάδελφοι θα μιλήσουν για το έργο του. Εγώ θα αναφερθώ σε τρία πράγματα: **Την Τελετή, το Τμήμα και τη Λέξη**.

Πρώτα η Τελετή. Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, το μεγάλο Πανεπιστήμιο της πόλης, το μεγάλο Πανεπιστήμιο της χώρας, θεραπεύει εδώ και 90 χρόνια τις επιστήμες και τις τέχνες. Σε ειδική ακαδημαϊκή τελετή απονέμει τον τίτλο του επίτιμου διδάκτορα σε επιφανείς προσωπικότητες με σημαντικό έργο σε μια επιστήμη ή τέχνη και με σημαντική προσφορά στην κοινωνία. «Μούσαι Χάρισι Θύε» είναι το έμβλημά μας και τι άλλο από μια θυσία στις Μούσες και τις Χάριτες είναι τούτη δω η τελετή. Μόνο που είναι δύσκολο να διακρίνεις σε πόσες και ποιες από τις 9 Μούσες και τις 3 Χάριτες θυσιάζει πενήντα τόσα χρόνια ο Σαββόπουλος.

Η τιμώμενη προσωπικότητα αναγορεύεται επίτιμος διδάκτωρ ενός από τα 41 Τμήματα του Αριστοτελείου. Για τον Διονύση θα μπορούσε νάναι, **προφανέστατα**, το Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ή το Τμήμα Νομικής όπου ενεγράφη το 1962. Θα μπορούσε νάναι το Τμήμα Ιστορίας, όχι μόνο γιατί έχει γράψει την δική του ιστορία αλλά και για τις ιστορίες, πιο πολύ γοητευτικές αφηγήσεις, με τις οποίες συνηθίζει να διανθίζει τις συναυλίες του. Είναι όμως το Τμήμα Φιλολογίας της Διασήμου των Φιλοσόφων Σχολής μας, όπως θ' ακούσετε σε λίγο, που τον τιμά. **Για την ποίηση**.

Το Τμήμα Φιλολογίας, συνομήλικο του Πανεπιστημίου μας, ιδρύθηκε ως προπύργιο και θεματοφύλακας του δημοτικισμού και ευτύχησε να έχει στις τάξεις του **Καθηγητές Θρύλους** σαν τον Μανόλη Τριανταφυλλίδη, τον Εμμανουήλ Κριαρά, τον Δημήτρη Μαρωνίτη και τόσους άλλους. Μελετά, θεραπεύει, διδάσκει και διαφυλάσσει την γλώσσα την ελληνική από την εποχή κι από τις γειτονιές του Ομήρου μέχρι σήμερα.

Αγαπητέ Διονύση,

Το Τμήμα Φιλολογίας **είναι επιλεκτικό και απαιτητικό, αυστηρό στην κρίση και στις επιλογές του, διαθέτει άποψη και παράδοση**. Με δύο ακαδημαϊκούς στις

τάξεις του, με σημερινό Πρόεδρο που τιμά την αρχαίαν και το πολυτονικό, είναι το μόνο Τμήμα που έχει επιδώσει τίτλους επιτίμων στη Δημοτική παραβλέποντας τις επιταγές και τις εμμονές του Πρύτανη. Αυτό το Τμήμα Φιλολογίας, **το κλασικό και μοντέρνο συνάμα**, ψήφισε ομόφωνα να εντάξει στις τάξεις των επιτίμων διδακτόρων του τον Διονύση Σαββόπουλο **για τον ποιητικό του λόγο και για το μαγικό παιχνίδι με τις λέξεις**. Εγώ, ως Πρύτανης και ως θαυμαστής, συγχαίρω και ευχαριστώ τους και τις συναδέλφους για την απόφασή τους. Είμαι βέβαιος ότι εκφράζω και την άποψη των αναρίθμητων φίλων του Διονύση που είναι απόψε μαζί μας.

Και τέλος η Λέξη. Εκατομμύρια είναι οι θαυμαστές του Σαββόπουλου, **στη συντριπτική τους πλειοψηφία, θα τολμήσω να πω, Έλληνες**, γιατί ο στίχος μιλά κατευθείαν στο θυμικό, πλάθει εικόνες στο μυαλό και συγκλονίζει. Ο καθένας, η καθεμιά από εμάς έχουμε το αγαπημένο μας τραγούδι, έναν στίχο που μας ταξιδεύει, μια λέξη που μας συνεπαίρνει ή μας στοιχειώνει.

Για πολλούς, αυτή η λέξη θάναι **η Συννεφούλα** που την έβαλε στο λεξιλόγιό μας ο Διονύσης. Οι ωριμότεροι εξ ημών, που δεν μεγαλώσαμε με όλα τα τραγούδια του κόσμου στ' ακροδάκτυλά μας, θα θυμόμαστε την πρώτη φορά που ακούσαμε το περίεργο αυτό όνομα. Εγώ την άκουσα από 45άρι δίσκο σε πάρτι, όπου, **αποσβολωμένος**, έβλεπα έναν λίγο μεγαλύτερο να καπνίζει μέσα στο σπίτι και να κρατά στην αγκαλιά του μια συμμαθήτριά μου.

Αλλά η δική μου Σαββοπουλική λέξη είναι άλλη. Είναι η λέξη **φωτοκολλημένοι** που δεν υπάρχει στο Λεξικό του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη και απαντάται μόνο στον διάσημο στίχο:

*Αλλά εκεί στην ξένη,
στην οθόνη σκυμμένοι,
θεϊκά δεμένοι
με την οικουμένη,
στους απέναντι τόπους,
φωτοκολλημένοι
απ` τον εδώ ουρανό τους.*

Όταν τον πρωτοάκουσα, ήμουν ακριβώς έτσι. Νέος καθηγητής σε Τμήμα Μηχανικών Υπολογιστών στην Αμερική, στην ανατολή του διαδικτύου. Ένιωσα ότι είχε γραφτεί για μένα και μαζί μου συμφώνησαν χλιάδες άλλοι που προσπαθούσαν να κρατούν ζωντανό τον ομφάλιο λώρο με την πατρίδα.

Ένας φίλος, πρώην φοιτητής μου που έμεινε στην Αμερική, **φανατικός Σαββοπουλικός**, όταν έμαθε για την αποψινή τελετή, μου έγραψε ότι με ζηλεύει και σου στέλνει τούτη τη γραφή:

“Για μας τους ξενιτεμένους, Διονύση, έχεις γράψει —ίσως και άθελα— ένα ακόμη τραγούδι που καίει σαν καντήλι ακόμη και

στο πιο βαθύ σκοτάδι. Έναν μικρό παρακλητικό της ψυχής μας για την Ελλάδα.

Γιατί τίνος άλλου τις βασικές αρχές συναντούν οι τροχιές μας, αν όχι του τόπου μας, όταν τραγουδούμε μαζί σου σε κάθε γωνιά της γης; ”

Με τον ίδιο τρόπο είναι σήμερα **φωτοκολλημένοι με την Ελλάδα** μέσα από μια οιθόνη οι εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες που έφυγαν στους απέναντι τόπους για σπουδές ή επαγγελματική σταδιοδρομία τα τελευταία χρόνια. Φωτοκολλημένοι μαζί τους, **με τα παιδιά, τ' αδέλφια και τους φίλους μας**, είμαστε κι εμείς που μένουμε **Ελλάδα.**

Να, λοιπόν, γιατί αυτή είναι η αγαπημένη μου Σαββοπουλική λέξη.

Αγαπητέ Διονύση,

τον Μάιο του 1961 έγραφες στον καθηγητή σου Δημήτρη Βαφειάδη:

Στὸν ἀγαπητό μου δάσκαλο ...

... Φοβᾶμαι μήπως στὸ ὑψος τῶν ὄνείρων λυώσουνε τὰ φτερά μου

καὶ πέσω στὴ θάλασσα σὰν νέος Ἰκαρος ...

Μὰ μολοντοῦτο ἡ ζωὴ δὲν εἶναι δίνη στὰ ἥσυχα νερὰ τῆς λίμνης, ἀλλὰ αὐλάκι ποὺ ἀνοίγῃ πέρασμα σὲ σκληρό, πελώριο θράχο.

Επειδή τα τελευταία σχεδόν 60 χρόνια τα έζησες **πιότερο σαν χείμαρρος και καθόλου σαν λίμνη**, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης σε (ξανα)υποδέχεται στη μεγάλη αλλά ζεστή αγκαλιά του.

Ἄξιος, για την αποψινή αναγνώριση, στη γενέθλια πόλη.

Το τραμ είναι κατάφωτο και στο σκαλοπατάκι πια εσύ.